

ПАНІН Едуард

Харківська державна академія фізичної культури

<http://orcid.org/0009-0002-7993-1635>e-mail: paninhdk@gmail.com**БОЙЧЕНКО Наталя**

Харківська державна академія фізичної культури

<http://orcid.org/0000-0003-4821-5900>e-mail: natalya-meg@ukr.net**ТЕХНІКО-ТАКТИЧНІ ПОКАЗНИКИ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ДЗЮДОЇСТОК 16-17 РОКІВ**

В статті здійснено аналіз аналіз техніко-тактичних показників змагальної діяльності дзюдоїсток 16-17 років для подальшої індивідуалізації тренувального процесу. Для досягнення мети у дослідженні використовувався аналіз відеозаписів змагальної діяльності дзюдоїсток. При аналізі відеозаписів змагальної діяльності було проаналізовано по 3 сутички кожної із спортсменок контрольної (n=10) та експериментальної (n=10) груп. Всього здійснено аналіз 30 сутичок спортсменок контрольної та 30 сутичок спортсменок експериментальної груп. Виявлено технічні прийоми які мають високу ефективність в обох групах: розворот руками та посадка. Також, такі кидки, як зачеп зсередини під р/н, зачеп зсередини під о/н, з упором стопи в живіт мають ефективність на рівні 25-33 % і дуже часто ці кидки входять в комбінації прийомів. Встановлено, що переверти виконувались найбільшу кількість разів, але мали маленьку ефективність (контрольна група 11 %; експериментальна – 17 %). Другою технічною дією, яка більш частіше виконувалась спортсменками обох груп є утримання (контрольна група 30 %; експериментальна – 27 %), яке мало досить високу ефективність (контрольна група – 62 %; експериментальна – 67 %) у порівнянні з іншими технічними діями. Аналіз техніко-тактичних показників виявив, що комбінації прийомів та контркидки виконуються майже однаково кількість разів у спортсменок обох груп (контрольна група 52 та 48 %; експериментальна – 44 та 56 %). Але контркидки мали більшу ефективність (контрольна група 60 %; експериментальна – 50 %). Встановлено, що спортсменки обох груп отримали зауваження за не ведення боротьби (контрольна група 13 зауважень; експериментальна – 11) та стягування в партер (контрольна група 4 зауваження; експериментальна – 5). Виявлено, що більшість сутичок спортсменок обох груп закінчилися достроково, лише по одній сутичці кожної групи проведено у додатковий час.

Ключові слова: дзюдо, дзюдоїстки, спортсменки, техніко-тактичні показники, змагальна діяльність, аналіз, технічні дії, анкета.

<https://doi.org/10.31891/pcs.2025.3.5>

**1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У
ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ
ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ
ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ**

Сучасний розвиток дзюдо характерний зростаючим рівнем конкуренції на міжнародній арені, що потребує високого рівня індивідуалізації підготовки спортсменів відповідно до їхніх функціональних можливостей, техніко-тактичної підготовленості та специфіки вагової категорії [10, 11, 21, 22]. У цьому контексті актуальним є системний аналіз показників змагальної діяльності, техніко-тактичної і фізичної підготовленості спортсменів з метою побудови ефективних індивідуальних програм тренувального процесу.

Особливої уваги потребує вік 16-17 років, коли відбувається активне становлення функціональних систем організму, формування індивідуального стилю ведення

боротьби та перехід до більш високих рівнів спортивної майстерності. У цьому віковому періоді, зокрема у спортсменок, змагальна діяльність вже має ознаки спеціалізованої, але водночас характеризується нестабільністю техніко-тактичних показників, що зумовлено як віковими особливостями, так і недостатньою індивідуалізацією тренувального процесу.

Це зумовлює доцільність та необхідність проведення цілеспрямованого дослідження техніко-тактичних показників змагальної діяльності дзюдоїсток 16-17 років, результати якого можуть стати основою для удосконалення методичних підходів до їхньої підготовки та підвищення ефективності змагальних виступів.

**2. АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І
ПУБЛІКАЦІЙ**

Дослідження провідних фахівців з єдиноборств засвідчують необхідність моделювання підготовки спортсменів на основі аналізу змагальної діяльності [3, 5, 7, 13, 14, 18]. Зокрема, велика увага приділяється аналізу показників змагальної діяльності борців різних вагових категорій та статті [2, 4, 12, 15, 16, 19]. Окреме місце займають дослідження з індивідуалізації навчально-тренувального процесу, що враховують різні показники спортсменів [1, 4, 8, 9, 17]. Такий підхід дозволяє оптимізувати тренувальний процес та досягти максимальних результатів для кожного спортсмена окремо.

3. ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ

Не зважаючи на велику кількість робіт з аналізу змагальної діяльності та індивідуалізації тренувального процесу в дзюдо, більшість з них спрямовано на дослідження спортсменів чоловічої статі. Питання індивідуалізації техніко-тактичної підготовки саме висококваліфікованих дзюдоїсток, з урахуванням їхнього стилю ведення сутички, вікових та морфологічних особливостей, залишаються недостатньо вивченими. Недостатньо дослідженою також залишається проблема вивчення показників змагальної діяльності дзюдоїсток з урахуванням змін правил змагань та відповідно побудови моделей підготовки враховуючи ці особливості.

4. ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Мета дослідження – здійснити аналіз техніко-тактичних показників змагальної діяльності дзюдоїсток 16-17 років для подальшої індивідуалізації тренувального процесу.

Для досягнення мети у дослідженні використовувалися наступні методи: аналіз відеозаписів змагальної діяльності дзюдоїсток під час Чемпіонату України з дзюдо (м. Львів, 2024), Чемпіонату України U17 (м. Ужгород, 2024), Кубку федерації дзюдо Києва (м. Київ, 2024), VI Всеукраїнського турніру з дзюдо серед дівчат «Українка» (м. Дніпро, 2024), Відкритого турніру пам'яті волинських майстрів дзюдо (м. Луцьк, 2024).

5. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБҐРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Аналіз техніко-тактичних показників змагальної діяльності дзюдоїсток 16-17 років здійснювався для подальшої індивідуалізації тренувального процесу. Спортсменок було поділено на дві групи: контрольну (n=10) та експериментальну (n=10). Для розробки індивідуальних програм підготовки спортсменок експериментальної групи застосовувався аналіз відеозаписів змагальної діяльності, анкетне опитування з визначення манери ведення поєдинку, тестування фізичних здібностей. При аналізі відеозаписів змагальної діяльності було проаналізовано по 3 сутички кожної із спортсменок контрольної (n=10) та експериментальної (n=10) груп. Всього здійснено аналіз 30 сутичок спортсменок контрольної та 30 сутичок спортсменок експериментальної груп. Визначались такі показники: обсяг техніки (підраховувалася загальна кількість технічних прийомів, дій під час змагальної сутички); кількість і якість оцінених технічних дій; кількість комбінацій; кількість контратак; ефективність технічних дій; % технічної дії від загальної кількості технічних дій; кількість та характер зауважень; кількість сутичок за часом (у відведений час, достроково, у додатковий час). Технічні показники визначались окремо в стоячій та положенні партер, лежачі.

Аналіз таблиці 1 показав, що загальна кількість технічних дій у спортсменок обох груп майже однакова: контрольна група – 109; експериментальна – 105.

В положенні стійка спортсменки контрольної групи виконали 76 технічних дій, експериментальної – 78. Виявлено технічні прийоми які мають високу ефективність в обох групах: розворот руками та посадка. Ефективність обумовлена тим, що ці прийоми використовуються як контркидки на дії суперниці. Також, такі кидки, як зачеп зсередини під р/н, зачеп зсередини під о/н, з упором стопи в живіт мають ефективність на рівні 25-33 % і дуже часто ці кидки входять в комбінації прийомів. Також треба звернути увагу на кидки, які застосовуються більшу кількість разів, але мають дуже малу ефективність або взагалі її не мають (підхват під одну ногу, через спину з колін). Це

обумовлено тим, що ці кидки є підготовлюючими та дуже часто в разі

невдалого виконання входять в комбінацію як перший кидок.

Таблиця 1

Показники змагальної діяльності дзюдоїсток контрольної та експериментальної груп

Технічні дії	ЕГ (n=10)						КГ (n=10)					
	Кількість спроб	Оцінка			Ефективність	% від загальної кількості т/д	Кількість спроб	Оцінка			Ефективність	% від загальної кількості т/д
		Юко	Вазарі	Іпон				Юко	Вазарі	Іпон		
Стійка: кидки												
Підхват під одну ногу	10	-	-	-	-	14	12	1	-	-	8	16
Розворот руками	7	2	5	-	100	9	4	2	-	2	100	5
З упором стопи в живіт	4	-	1	-	25	5	8	1	1	-	25	11
З упором гомілки в стегно	3	-	-	-	-	4	1	-	-	-	-	2
Через стегно	9	-	1	-	11	12	6	1	-	-	17	7
Через спину з колін	12	-	-	-	-	16	15	-	1	-	7	19
Через спину	3	-	-	-	-	4	5	-	-	-	-	6
Бічне підсікання	4	1	-	-	25	5	5	-	-	-	-	6
Зачеп зсередини під р/н	7	-	-	2	29	9	6	1	1	-	33	7
Зачеп зовні під р/н	4	-	-	-	-	5	3	-	-	-	-	4
Зачеп зсередини під о/н	4	-	1	-	25	5	5	1	-	-	20	6
Посадка	2	1	1	-	100	3	1	1	-	-	100	2
Передня підніжка з колін	5	-	-	-	-	6	2	-	-	-	-	3
Передня підніжка	2	-	-	-	-	3	5	1	-	-	20	6
Всього	76	4	9	2	-	100	78	9	3	2	-	100
Партер, лежачи												
Переверти	12	-	-	2	17	37	9	-	-	1	11	33
Удушливі	6	-	-	1	17	18	3	-	-	-	-	11
Больові	6	-	-	1	17	18	7	-	-	1	14	26
Утримання	9	-	-	6	67	27	8	-	-	5	62	30
Всього	33	-	-	9	-	100	27	-	-	7	-	100
Всього стійка, партер, лежачи	109	-	-	-	-	-	105	-	-	-	-	-
Техніко-тактичні показники												
Комбінації прийомів	12	-	-	2	17	44	11	-	-	1	9	52
Контркидки	15	-	9	-	60	56	10	-	5	-	50	48
Всього	27	-	9	2	-	100	21	-	1	1	-	100

В положенні партер, лежачі спортсменки контрольної групи виконали 27 технічних дій, експериментальної – 33. Встановлено, що як у спортсменок контрольної, так і експериментальної груп переверти виконувались найбільшу кількість разів, але мали маленьку ефективність (контрольна група 11 %; експериментальна – 17 %), це обумовлено складністю виконання перевертів коли суперниця постійно намагається заздалегідь не потрапити на утримання. Другою технічною дією, яка більш частіше виконувалась спортсменками обох груп є утримання (контрольна група 30 %; експериментальна – 27 %), яке мало досить високу ефективність (контрольна група – 62

%; експериментальна – 67 %) у порівнянні з іншими технічними діями. Встановлено, що більшість утримань сталось при помилці суперниць при виконанні кидків.

Аналіз техніко-тактичних показників виявив, що комбінації прийомів та контркидки виконуються майже однаково кількість разів у спортсменок обох груп (контрольна група 52 та 48 %; експериментальна – 44 та 56 %). Але контркидки мали більшу ефективність (контрольна група 60 %; експериментальна – 50 %), що обумовлено добрим рівнем розвитку швидкісних та координаційних здібностей спортсменок.

Також аналіз сутичок дозволив виявити основні зауваження, які отримали спортсменки під час сутичок (рис. 1). Встановлено, що спортсменки обох груп отримали зауваження за не ведення боротьби (контрольна група 13 зауважень;

експериментальна – 11) та стягування в партер (контрольна група 4 зауваження; експериментальна – 5). Також, було лише 2 дискваліфікації за не ведення боротьби спортсменками експериментальної групи.

Рис. 1. Характер зауважень та дискваліфікацій отриманих під час сутичок дзюдоїстками експериментальної (n=10) та контрольної (n=10) груп на початку педагогічного експерименту

Часовий аналіз сутичок дзюдоїсток експериментальної та контрольної груп на початку педагогічного експерименту представлено на рисунку 2. Аналіз дозволив виявити час закінчення сутичок по кожній групі. Так, в експериментальній групі на 1 хвилині закінчилось – 11 % сутичок, на 2

хвилині – 3 %, на 3 хвилині – 33 %, на 4 хвилині – 50 % та у додатковий час – 3 % сутичок. У контрольній групі на 1 хвилині закінчилось – 20 % сутичок, на 2 хвилині – 7 %; на 3 хвилині – 27 %, на 4 хвилині – 43 % та у додатковий час – 3 % сутичок.

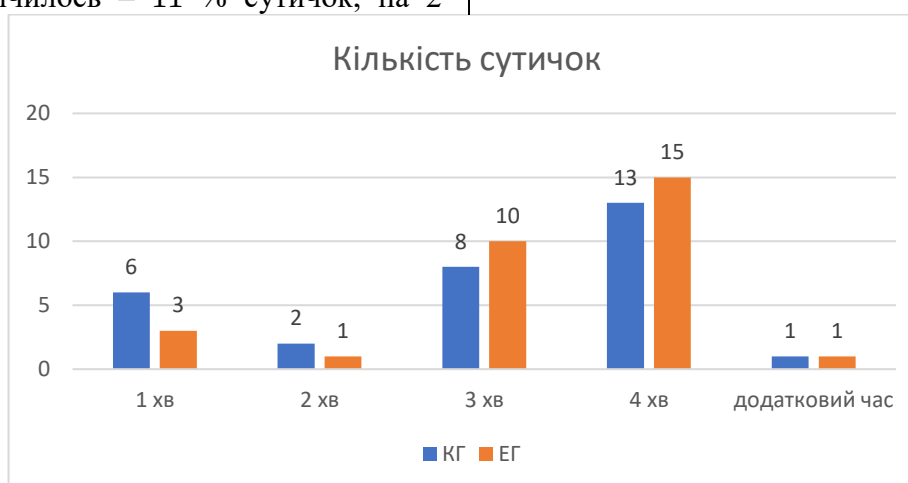

Рис. 2. Часовий аналіз сутичок дзюдоїсток експериментальної (n=10) та контрольної (n=10) груп на початку педагогічного експерименту

Виявлено, що більшість сутичок спортсменок обох груп закінчились достроково, лише по одній сутичці кожної групи проведено у додатковий час. Щохвилинний аналіз встановив, що більшість сутичок закінчується на 3 (контрольна група 8 сутичок; експериментальна – 10) та 4 хвилинах (контрольна група 13 сутичок; експериментальна – 15). Це вимагає від спортсменок розвитку спеціальної витривалості, силовій витривалості, психологічних якостей. Також 10-20 %

сутьок закінчилися на 1 хвилині, що вимагає розвитку швидкісних здібностей, координаційних здібностей та техніко-тактичної майстерності.

Також для індивідуалізації тренувального процесу було здійснено виявлення домінуючого стилю ведення поєдинку дзюдоїсток експериментальної групи. Була розроблена анкета, що включала питання по кожному окремому стилю ведення поєдинку (ігровий, силовий, темповий). Анкета складається із 3-х блоків питань. 1 блок

відповідає «ігровому» стилю ведення поєдинку, 2 блок – «силовому», 3 – «темповому». Кожне запитання в блоках оцінюється за шкалою від 1 до 5 (де 1 - «ніколи не застосовую» або «зовсім не застосовую», а 5 - «завжди застосовую»). При обробці результатів підраховуються бали за кожним блоком. Блок із найвищою сумою балів вказує на домінуючий стиль ведення

поєдинку. Якщо суми балів у двох блоках приблизно рівні, можлива змішана манера.

Результати анкетного опитування спортсменок експериментальної групи представлено в таблиці 2. Так, виявлено, що у із 10 спортсменок у 4-х домінує «силовий» стиль ведення поєдинку, у 3-х – «темповий», у 2-х ігровий та виявлена спортсменка зі змішаною манерою – «ігровик-силовик».

Таблиця 2

Результати анкетного опитування щодо виявлення домінуючого стилю ведення поєдинку спортсменок експериментальної групи

№ спортсменки	Відповіді на питання (кількість балів)			Домінуючий стиль ведення поєдинку
	Блок №1	Блок №2	Блок №3	
1	24	14	16	ігровик
2	20	20	16	ігровик-силовик
3	17	21	14	силовик
4	16	22	18	силовик
5	17	23	19	силовик
6	22	17	19	ігровик
7	19	16	22	темповик
8	18	14	21	темповик
9	16	25	20	силовик
10	18	13	20	темповик

Отримані результати дозволять індивідуалізувати процес техніко-тактичної підготовки спортсменок експериментальної групи.

6. ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

Аналіз техніко-тактичних показників змагальної діяльності дзюдоїсток 16-17 років дозволив прийти до висновків які треба враховувати при розробці індивідуальних програм підготовки: ефективні прийоми розворот руками та посадка використовуються як контркидки на дії суперниці; кидки підхват під одну ногу, через спину з колін є підготовлюючими та дуже часто в разі невдалого виконання входять в комбінацію як перший кидок; кидки зачеп зсередини під р/н, зачеп зсередини під о/н, з упором стопи в живіт мають ефективність на рівні 25-33 % і дуже часто ці кидки входять в комбінації прийомів; складність виконання перевертів потребує додаткового індивідуального відпрацювання на

тренуванні; акцентувати увагу на відпрацювання утримань, що стались за помилкою суперниці при виконанні кидків; звертати увагу на розвиток швидкісних та координаційних здібностей спортсменок, рівень яких впливає на вдосконалення комбінаційної та контратакуючої техніки та дозволяє отримати перемогу на першій хвилині сутички; також на розвиток спеціальної витривалості, силовій витривалості, психологічних якостей, що дозволяє вести сутичку протягом 3-4 хвилин та в додатковий час.

Також, для ефективної індивідуалізації тренувального процесу дзюдоїсток з урахуванням їхніх техніко-тактичних переваг необхідно додатково застосовувати анкетування з виявлення домінуючого стилю ведення поєдинку («ігрового», «силового» або «темпового»).

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку буде спрямовано на розробку індивідуальних програм тренувального процесу дзюдоїсток 16-17 років враховуючи їх показники змагальної діяльності та фізичних здібностей.

Література

1. Ашанин В. С., Литвиненко А. Н. Індивідуалізація техніко-тактичної підготовки в спортивних єдиноборствах // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені ТГ Шевченка. 2013. 107. С. 102-107.
2. Бойченко Н. В., Чертов І. І., Пирог Ю. А., Алексєєв А. Ф. Аналіз показників змагальної діяльності висококваліфікованих дзюдоїсток легких вагових категорій // Єдиноборства. 2020. С. 4-12.
3. Бойченко Н., Безатосна А. Динаміка показників техніко-тактичної та фізичної підготовленості самбісток 18-20 років під впливом запропонованих моделей підготовки // Єдиноборства. 2025. (1 (35)). С. 21-27.
4. Бойченко Н., Шандригось В. Показники змагальної діяльності висококваліфікованих дзюдоїстів легких вагових категорій на змаганнях серії Grand Slam, Grand Prix 2022 р. // Єдиноборства. 2023. (2 (28)). С. 15-25. DOI:10.15391/ed.2023-2.02
5. Загура Ф. Система побудови моделі спортсмена у спортивних видах боротьби // Моделювання та інформаційні технології у фізичному вихованні і спорті. 2021. С. 98-107.
6. Загура Ф. Специфіка боротьби кваліфікованих дзюдоїсток різних манер ведення сутички // Молода спортивна наука України. 2009. Т.1. С. 104-108.
7. Ковальов І. М., Савінов О. В. Моделювання технічної підготовки борців (на прикладі дзюдо) // Інноваційні технології в галузі фізичного виховання, спорту, рекреації та валеології. 2010. С. 70-75.
8. Коробейникова Л., Тропін Ю., Чорний І., Коротя В., Совгіря Т. Особливості індивідуалізації в єдиноборствах // Єдиноборства. 2023. 2 (28). С. 61-78. DOI:10.15391/ed.2023-2.06
9. Кутек Т. Б., Ахметов Р. Ф., Шаверський В. К., Чорна М. Є. Індивідуалізація навчально-тренувального процесу кваліфікованих спортсменів // Фізична культура, спорт та здоров'я нації. 2022. (14). С. 67-74.
10. Лукіна О., Король Г. Вдосконалення контратакуючих дій у дзюдо // Спортивний вісник Придніпров'я. 2010. (2). С. 243-246.
11. Матвєєв С. Ф. Аналіз виступу українських дзюдоїстів на XXVII Іграх у Сіднеї та організаційно-педагогічні перспективи розвитку дзюдо у наступному олімпійському циклі. Методичні рекомендації для тренерів. 2000. ДНДІФКіС. Київ.
12. Мельник В., Мельник В., Стицун І., Стицун, І. Особливості змагальної діяльності дзюдоїсток високої кваліфікації вагової категорії до 57 кг. // Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування. 2016. С. 736-38.
13. Скринник Д., Бойченко Н. Моделювання техніко-тактичної підготовки дзюдоїстів 19-21 років середніх вагових категорій на основі аналізу змагальної діяльності // Physical Culture and Sport: Scientific Perspective. 2023. (3). С. 8-16. DOI:10.31891/pcs.2023.3.1
14. Тропін Ю., Латишев М., Корольов Б., Ляшенко О. Модельні характеристики техніко-тактичної підготовленості найсильніших борців світу // Єдиноборства. 2020. 4 (18). С. 58-71. DOI:10.15391/ed.2020-4.06
15. Четров І. І., Бойченко Н. В., Пирог Ю. А., Мирошніченко Є. С. Аналіз результатів виступів країн-учасниць на змаганнях з дзюдо серії Grand Slam та Grand Prix протягом 2019 року // Єдиноборства. 2020. 4(18). С. 72-81.
16. Шандригось В. І. Аналіз результатів борців різних країн на чемпіонаті світу з вільної боротьби серед чоловіків до 23 років // Єдиноборства. 2018. 3(9). С. 86-96.
17. Batista M., Torres D., Sombra K., Honório S., et. al. Analysis of the predominance of technical actions used in the 2021 European Judo Championship depending on combat time and golden score // In Atividade Física (International Congress of Physical Activity). 2024. p. 188.
18. Błach W., Rydzik Ł., Błach Ł., Cynarski W. J., Kostrzewa M., Ambroży T. Characteristics of technical and tactical preparation of elite judokas during the world championships and Olympic games // International journal of environmental research and public health. 2021. 18(11). p. 5841.
19. Challis D. A time-motion, technical and tactical analysis of lightweight women's judo (Doctoral dissertation, Anglia Ruskin Research Online (ARRO)). 2023.
20. Kłys A., Sterkowicz-przybycień K., Adam M., Casals C. (2020). Performance analysis considering the technical-tactical variables in female judo athletes at different sport skill levels: Optimization of predictors // Journal of Physical Education and Sport. 2020. 20(4). p. 1775-1782.
21. Latyshev M., Shandrygos V., Mozolyk O. Analysis of participations and forecast for future competitions freestyle wrestling team of Ukraine // Young sport science of Ukraine. 2016. 1. p. 102-107.
22. Miarka B., Fukuda H. D., Del Vecchio F. B., Franchini E. Discriminant analysis of technical-tactical actions in high-level judo athletes // International Journal of Performance Analysis in Sport. 2016. 16(1). p. 30-39.

Reference

1. Ashanyn V. S., Lytvynenko A. N. Indyvidualizacija tehniko-taktychnoi' pidgotovky v sportyvnyh jedynoborstvah // Visnyk Chernyigivs'kogo nacional'nogo pedagogichnogo universytetu imeni TG Shevchenka. 2013. 107. S. 102-107.
2. Boychenko N. V., Chertov I. I., Pyrog Ju. A., Aleksjejev A. F. Analiz pokaznykiv zmagal'noi' dijal'nosti vysokokvalifikovanyh dzjudoi'stok legkyh vagovyh kategorij // Jedynoborstva. 2020. S. 4-12.
3. Boychenko N., Bezatosna A. Dynamika pokaznykiv tehniko-taktychnoi' ta fizychnoi' pidgotovlenosti sambistok 18-20 rokiv pid vplyvom zaproponovanyh modelej pidgotovky // Jedynoborstva. 2025. (1 (35)). С. 21-27.

4. Boychenko N., Shandrygos' V. Pokaznyky zmagal'noi' dijal'nosti vysokokvalifikovanyh dzjudoi'stiv legkyh vagovyh kategorij na zmagannjah serii' Grand Slam, Grand Prix 2022 r. // Jedynoborstva. 2023. (2 (28)). S. 15-25. DOI:10.15391/ed.2023-2.02
5. Zagura F. Systema pobudovy modeli sportsmena u sportyvnyh vyдах borot'by // Modeljuvannja ta informacijni tehnologii' u fizychnomu vyhovanni i sporti. 2021. S. 98-107.
6. Zagura F. Specyfika borot'by kvalifikovanyh dzjudoi'stok riznyh maner vedennja sutychky // Moloda sportyvna nauka Ukraїny. 2009. T.1. S. 104-108.
7. Koval'ov I. M., Savinov O. V. Modeljuvannja tehnicnoi' pidgotovky boriciv (na prykladi dzjudo) // Innovacijni tehnologii' v galuzi fizychnogo vyhovannja, sportu, rekreacii' ta valeologii'. 2010. S. 70-75.
8. Korobejnykova L., Tropin Ju., Chornij I., Korotja V., Sovgirja T. Osoblyvosti indyvidualizacii' v jedynoborstvah // Jedynoborstva. 2023. 2 (28). S. 61-78. DOI:10.15391/ed.2023-2.06
9. Kutek T. B., Ahmetov R. F., Shavers'kyj V. K., Chorna M. Je. Indyvidualizacija navchal'no-trenuval'nogo procesu kvalifikovanyh sportsmeniv // Fizychna kul'tura, sport ta zdorov'ja nacii'. 2022. (14). S. 67-74.
10. Lukina O., Korol' G. Vdoskonalennja kontratakujuchyh dij u dzjudo // Sportyvnyj visnyk Prydniprov'ja. 2010. (2). S. 243-246.
11. Matvejev S. F. Analiz vystupu ukrai'ns'kyh dzjudoi'stiv na HHVII Igrah u Sidnei' ta organizacijno-pedagogichni perspektyvy rozvytku dzjudo u nastupnomu olimpijs'komu cykli. Metodychni rekomendacii' dlja treneriv. 2000. DNDIFKiS. Kyi'v.
12. Mel'nyk V., Mel'nyk V., Stycun I., Stycun, I. Osoblyvosti zmagal'noi' dijal'nosti dzjudoi'stok vysokoї kvalifikacii' vagovoi' kategorii' do 57 kg. // Aktual'ni problemy fizychnogo vyhovannja ta metodyky sportyvnoho trenuvannja. 2016. S. 736-38.
13. Skrynnyk D., Boychenko N. Modeljuvannja tehniko-taktychnoi' pidgotovky dzjudoi'stiv 19-21 rokiv serednih vagovyh kategorij na osnovi analizu zmagal'noi' dijal'nosti // Physical Culture and Sport: Scientific Perspective. 2023. (3). S. 8-16. DOI:10.31891/pcs.2023.3.1
14. Tropin Ju., Latyshev M., Korol'ov B., Ljashenko O. Model'ni harakterystyky tehniko-taktychnoi' pidgotovlenosti najsyl'nishyh boriciv svitu // Jedynoborstva. 2020. 4 (18). S. 58-71. DOI:10.15391/ed.2020-4.06
15. Chetov I. I., Bojchenko N. V., Pyrog Ju. A., Myroshnychenko Je. S. Analiz rezul'tativ vystupiv krai'n-uchasnyč na zmagannjah z dzjudo serii' Grand Slam ta Grand Prix protjagom 2019 roku // Jedynoborstva. 2020. 4(18). S. 72-81.
16. Shandrygos' V. I. Analiz rezul'tativ boriciv riznyh krai'n na chempionati svitu z vil'noi' borot'by sered cholovikiv do 23 rokiv // Jedynoborstva. 2018. 3(9). S. 86-96.
17. Batista M., Torres D., Sombra K., Honório S., et. al. Analysis of the predominance of technical actions used in the 2021 European Judo Championship depending on combat time and golden score // In Atividade Física (International Congress of Physical Activity). 2024. p. 188.
18. Błach W., Rydzik Ł., Błach Ł., Cynarski W. J., Kostrzewa M., Ambroży T. Characteristics of technical and tactical preparation of elite judokas during the world championships and Olympic games // International journal of environmental research and public health. 2021. 18(11). p. 5841.
19. Challis D. A time-motion, technical and tactical analysis of lightweight women's judo (Doctoral dissertation, Anglia Ruskin Research Online (ARRO)). 2023.
20. Kłys A., Sterkowicz-przybycień K., Adam M., Casals C. (2020). Performance analysis considering the technical-tactical variables in female judo athletes at different sport skill levels: Optimization of predictors // Journal of Physical Education and Sport. 2020. 20(4). p. 1775-1782.
21. Latyshev M., Shandrygos V., Mozolyk O. Analysis of participations and forecast for future competitions freestyle wrestling team of Ukraine // Young sport science of Ukraine. 2016. 1. p. 102-107.
22. Miarka B., Fukuda H. D., Del Vecchio F. B., Franchini E. Discriminant analysis of technical-tactical actions in high-level judo athletes // International Journal of Performance Analysis in Sport. 2016. 16(1). p. 30-39.

Abstract

PANIN Eduard, BOYCHENKO Natalya
Kharkiv State Academy of Physical Culture

TECHNICAL AND TACTICAL INDICATORS OF COMPETITIVE ACTIVITIES OF JUDOISTES OF 16-17 YEARS OF AGE

The article analyzes the analysis of technical and tactical indicators of competitive activity of judoists of 16-17 years old for further individualization of the training process. To achieve the goal the analysis of video recordings of competitive activity of judoists was used in the research. When analyzing video recordings of competitive activity 3 fights of each of sportswomen of the control (n=10) and experimental (n=10) groups were analyzed. In total 30 fights of sportswomen of the control and 30 fights of sportswomen of the experimental groups were analyzed. The following techniques were found to be highly effective in both groups: arm turn and landing. Also, such throws as a hook from the inside under the p/n, a hook from the inside under the o/n, with the foot emphasis in the stomach have an efficiency of 25-33% and very often these throws are included in combinations of techniques. It was established that the inverts were performed the greatest number of times, but had a low efficiency (control group 11%; experimental group - 17%). The second technical action which was more often performed by sportswomen of both groups is a hold (control group - 30 %; experimental - 27 %) which had

rather high efficiency (control group - 62 %; experimental - 67 %) in comparison with other technical actions. The analysis of technical and tactical indicators revealed that combinations of techniques and counter moves were performed almost the same number of times by athletes of both groups (control group 52 and 48 %; experimental group - 44 and 56 %). But counter moves were more effective (control group - 60 %; experimental group - 50 %). It was found that the athletes of both groups received remarks for not fighting (control group - 13 remarks; experimental group - 11) and pulling into the floor (control group - 4 remarks; experimental group - 5). It was found that most of the fights of athletes of both groups ended early, only one fight of each group was held in additional time.

Keywords: judo, judoists, sportswomen, technical and tactical indicators, competitive activity, analysis, technical actions, questionnaire.

Стаття надійшла до редакції / Received 12.08.2025

Прийнята до друку / Accepted 22.09.2025